SỐ THỨ 1487 NGÀY THỨ NĂM 2 MARS 1922 NĂM THỨ MƯỜI

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 777

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

MỖI SỐ: 0$02

	HANOI						
	6 tháng đầu năm	Ngoài làng Đông-dương	Cả năm	Ngoài làng Đông-dương	Nước Tàu	Nước Pháp	Ngoài nước
Một năm	6$00	6$90	6$30	8.00	8.00	9.00	9$00
Các làng và các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.50	4.50	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	2.25	
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.75	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

F.-H. SCHNEIDER, Fondateur
NGUYỄN-VĂN-VINH, Directeur gérant

Adresse télégraphique:
TRUNG-BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

4e page
Une seule insertion. . . . 0$50 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT INDOCHINOIS EN PIASTRES

NÊN MUA QUỐC-TRÁI ĐÔNG-PHÁP TÍNH BẰNG BẠC

ចូរជួយចុះកម្ចីប្រាក់ឥណ្ឌូចិនជាប្រាក់ពិន

元銀算照債公法東貫宣

Còn có hai ngày nữa là đến ngày khởi-sự thu tiền mua trái-phiếu

Còn có hai ngày nữa là đến ngày khởi sự thu tiền mua trái-phiếu Nào người công-dân muốn thi hành cái nghĩa-vụ là công-dân, nào người phú-hộ muốn xứng đáng cái địa-vị là phú-hộ, nên mau mau sắp tiền mà mua trái-phiếu cho nhiều.

Ta chớ quên rằng mua trái-phiếu lần này, là làm ích cho nước ta, làm lợi cho mình ta. Mua nhiều trái-phiếu chẳng những là tán-trợ vào việc khai phát nền kinh-tế, bồi đắp cái tinh-lực, bảo-tồn cái thanh-giá cho tổ-quốc, mà lại còn là một dịp làm giàu, có cho thân mình, gây tư bản cho con cháu mình nữa đó. Thực là một việc nghĩa lợi lưỡng toàn. Ta chớ nên bỏ qua cái dịp độc nhất vô song ấy. Thấy nghĩa mà không làm, sao gọi là người nghĩa khí ? Thấy lợi mà lại bỏ, sao gọi là người khôn ngoan ? Vậy ai là người nghĩa-khí, ai là mặt khôn ngoan, dịp này chẳng sắp tiền mà mua cho nhiều trái-phiếu thì còn đợi dịp nào nữa ?

Thế nào đáng gọi là thượng-lưu nữ-giới?

Về cái vấn-đề thượng-lưu ở xã hội Việt-Nam ta ngày nay đã nhiều lần các nhà ngôn-luận bàn đến ở trên báo-chương một cách rất đích-đáng rất kỹ-lưỡng, khiến cho độc giả vì những lời bàn đó có thể hiểu những ai đáng gọi là thượng-lưu Nam-Việt, mà tư-cách thế nào là đáng với mấy tiếng rất vẻ-vang quý-hoá ấy. Song đó mới là bàn về thượng lưu bên nam-giới mà thôi, chớ không thấy nói đến nữ-giới, hình như cho là bên nữ-giới không có phân biệt thượng, hạ, trung, gì cả, ai cũng như ai vậy. Nếu thượng vậy thì thật là lầm, vì bên nữ-giới cũng như bên nam giới cũng chia thử bực, cũng có hạ lưu, trung lưu và thượng lưu, chớ không phải ai cũng như ai. Vâng, trong xã hội Việt-Nam ngày nay, nếu bên nam-giới cần phải phân biệt thế nào là thượng-lưu, hạ lưu, thì bên nữ-giới cũng cần phải nói rõ một người đàn bà thế nào mới đáng với hai tiếng thượng-lưu ấy.

Vậy thì thế nào đáng gọi là thượng-lưu nữ-giới?

Vừa rồi trong báo Avenir du Tonkin có một bài bàn về tư-cách và chức-nghiệp của những bậc thượng-lưu nữ-giới, cứ theo lời bàn đó thiết tưởng cũng hợp với tình hình phong-tục nước nhà, vậy xin lược dịch ra đây tưởng không phải là một điều vô ích :

« Thượng-lưu nữ-giới có phải là một nhà nữ-sĩ khéo dùng điệu văn êm ái, câu phù dịu dàng, để mô-tả tình tình mình không ? Thượng-lưu nữ-giới có phải là một tay tài-tử có thể đứng trên sân khấu mà hình dung nỗi được các thứ tình của người ta, như tình thương-yêu, lòng ghen tị, tình tham lam bụng ghé bỏ mà các nhà thi-sĩ đại danh đã khéo tả ra không ? Thượng lưu nữ-giới có phải là những tay tiên nữ am hiểu thời-trang khéo dùng gấm lụa mà làm nên những thứ tủ kỳ ngoạn-mục không ? Thượng-lưu nữ giới có phải là một bà bác-học có tài chuyên chỉ về những việc trong phòng thí-nghiệm không ? Thượng-lưu nữ-giới có phải là vị trinh-nữ kia vì lòng quảng đại đã cứu khỏi biết bao người khổ não, đã dựng thành biết bao cuộc ích chung, và đã tận tâm làm cho những công cuộc đó được phần khởi không ?

Thượng-lưu nữ giới có phải chỉ những bậc ấy mới đáng không? Không, không phải thế ; tuy rằng những công cuộc ấy, dàn bà có thể làm nổi, song cái đặc-tính của thượng-lưu nữ giới trước hết là phải làm cho đầy đủ, cho hoàn toàn cái chức-nghiệp của phụ-nhân, chức-nghiệp ấy chỉ dân bà mới làm nổi mà thôi.

Cái nguyên-tử của nhân loại không phải chỉ là một người đàn ông, mà cũng không phải chỉ là một người đàn bà ; chính là cả hai người vừa đàn ông vừa đàn bà. vì cũng là một sự nghiệp, cùng có một ái-tình, hợp nhau lại mà thành nên. Ta không nên bàn dến sự đàn ông hơn đàn bà, vì cả hai cũng nhờ lẫn nhau mới đủ thì còn so sánh hơn kém thế nào được?

Chức-vụ người đàn ông là phải hành động phải kiến-tạo, phải cạnh tranh, mà được quyền sai khiến ; còn chức-nghiệp người đàn bà là phải giữ cho có trật-tự, phải thu và thu vén. mà nghĩa vụ là phải tận tâm.

Đối với một người thiếu-phụ, cuộc đời trước hết tức là cái khoái lạc đầm thắm trong việc giúp đỡ lang quân. Những khi làm việc nặng nề tất được lang-quân thiếu-niên kia đã làm sự khó khăn nhiều, điều cảm dỗ. Nghĩa-vụ người vợ hiền khi ấy là lúc thiếu, chồng đi làm về. phải tiếp đón làm sao cho kẻ uất ức vì đời được yên lòng vững dạ. được hăng hái thêm lên ; phải vuốt ve an ủi thế nào cho cái trán nóng nảy của người yêu kia lại được mát lạnh như thường.

Cái sự lập thành gia thất mà người đàn ông trước kia thường sợ hãi, cho là một sự bó buộc khó chịu cho mình. nay vì được vợ hiền khéo léo mà hóa ra một cảnh lạc thú vô cùng, khiến cho người đàn ông không có điều gì hối hận nữa.

Tuy vậy, đàn ông ta, cả đến người có hạnh kiểm tốt nữa, khi thành gia-thất rồi vẫn còn giữ những điều sở thích riêng, vẫn còn giữ những chí-hướng, những tính nết riêng của mình ; khi ấy nếu người vợ thật là một người giỏi giang thì tất quên mình đi mà chỉ tìm phương làm cho phát triển cái nhân cách của chồng ra thôi, chớ không có cái bụng nhỏ nhen bắc bậc kiêu kỳ và chẳng có chút ái tình nào như lắm kẻ khác.

Mục-đích của một người vợ hiền là cốt làm cho chồng thì thỏ được hết cái tài lực của mình, và lợi dụng cái tài lực ấy cho hết cách ; muốn thế thì cần phải để cho chồng được tận kỳ lực mà trông nom công việc của mình thôi. Mà phận sự người vợ là phải vứt bỏ những cục đá sỏi ở trên đường, phải làm cho con đường, chồng đi được phẳng phiu, phải gánh vác đỡ chồng những điều khó khăn trong sự sinh hoạt hằng ngày, phải chịu đựng đỡ chồng những sự nhọc nhằn trong khi vắng lai thù tiếp.

Trong một gia-đình, cái gì cũng là chung cả. Vợ chồng phải cùng nhau chia vui chia khổ cũng như là chia bánh chia cơm. Vợ chồng lấy nhau không phải chỉ là một cuộc lứa-hạnh hai người cùng đi, mà cùng nhau hợp lại làm một cho lúc đi đường được dễ dãi vui vẻ đâu ; chính là một việc hóa hợp những mối tư lự, những ý-tưởng và mục đích của cả hai người. Vì sự hóa hợp rất sâu xa ấy, nên lúc nào hai vợ chồng tư-tưởng tình tình cũng thường giống nhau. Chỉ đưa mắt nhìn qua một tí là người nọ hiểu được ngay người kia sắp muốn nói gì. . . »

Đến đó là tác-giả bàn về tư cách và chức-nghiệp một người đàn-bà đáng gọi là thượng-lưu nữ-giới, trong khi mới lấy chồng. Song chức-nghiệp đàn bà có phải chỉ làm một người vợ hiền mà thôi đâu, lại còn làm một bậc từ-mẫu nữa. Về phần thứ hai của chức-nghiệp, một người đàn-bà thì tác-giả bàn như sau này :

« Khi vợ chồng đã sinh con đẻ cái, thì cái chức vụ người đàn-bà, trước đã vì ái-tình mà có về cao-thượng, nay lại vì có con mà càng thêm cao-thượng hơn lên. Khi mới lấy chồng thì người đàn-bà còn khép nép rụt rè, sau dần dần mạnh dạn ra ; đến lúc thấy trong mình nhâm-thần kết tử thì lo sợ pháp-phồng ; cho tới khi được hả lòng uhìn đứa con thơ mỉm cười lần thứ nhất thì trong bụng mới lại được yên. Từ đó cái chức-vụ càng rõ rệt : người vợ hiền nay thành người chủ mẫu trong gia-đình. Gia-đình khi ấy, đối với con cũng như đối với chồng, phải là một nơi tinh mịch, đầm ấm, nhưng mở ra ở ngoài cung nhưng kẻ tiểu-nhân hàng xóm không để lọt vào. Ở cái gia đình ấy, cốt từ là người vợ — vì người vợ mà vắng một lúc là suy chuyển ngay — vậy người đàn-bà chủ trương phải hiền từ và khôn khéo. Lúc nào cũng phải hiền từ, không nản chí, có thể mới hết lòng âu yếm lũ con hợp với bản năng người mẹ, mà không cướp mất phần của người chồng. Phải khôn khéo để không có cái dục-tình cám dỗ nào vào được trong gia-đình mà phạm đến mình. Phải khôn khéo để trong nhà lúc nào cũng một mực tiết kiệm, không xa phí tí gì. mà cũng không để thiếu tí gì. Không lúc nào cũng rầy vợ chồng để cho càng ngày càng kiêm thêm tiền ; song phải thu xếp thế nào cho tiền chồng kiếm ra dùng được nhiều việc. Phải làm thế nào cho trong nhà lúc nào cũng điều hòa, khéo quản trị, như cảnh nhà ở các nước thật văn minh. Phải khôn khéo để biết cách tuy quyền vẫn ở chồng mà trong nhà vẫn là mình chủ-trương một cách dịu dàng êm ái. Phải khôn khéo để trong khi dạy con tập nói, bảo cho con biết những điều đạo nghĩa để lúc ra đời chúng nó sẽ theo đó mà đi ; phải khôn khéo để biết cách trông nom dạn trẻ trong khi thân thể và trí khôn nó một ngày một khai phát ra ; phải khôn khéo để ngỏ khi nó ốm đau thì ra tâm ra sức mà giữ lấy nó cho khỏi tay cái chết.

Người đàn-bà nào mà làm trọn được cái chức-nghiệp như thế mới đáng gọi là « thượng-lưu nữ-giới đó ».

Cứ theo như mấy lời bàn trên này thì tưởng làm thượng lưu trong nữ-giới cũng không lấy gì làm khó khăn cho lắm, miễn là hiểu chức-vụ một người đàn-bà là thế nào rồi tận tâm với cái chức vụ đó là đủ. Vậy các bà các cô Nam-Việt ta nghĩ sao ?

B. G.

ÂU CHÂU ĐIỆN TÍN

VÔ TUYẾN ĐIỆN

Bordeaux, ngày 1er Mars 1922

Khoa học hàn-lâm-viện

Nhà hóa-học trứ danh Đại-pháp tên là Georges Claude có nhờ tay M. d'Arsonval đệ-trình Khoa-học hàn-lâm-viện một bức thư nói về sự cải-lương trong việc chế Ammoniaque.

Việc nước Ý

Hiện nay chánh-phủ Ý chưa phúc lại về việc hoãn cuộc Hội-nghị Gênes đến ngày 10 Avril. Nhưng chắc rằng chánh phủ Ý sẽ ưng ngày ấy.

Có tin đồn rằng M. Titoni sẽ chủ-tọa hội-đồng Gênes. Nhưng M. Titoni không có chân trong tòa Nội-các, nay muốn giao cho M. Titoni chủ trương hội-đồng ấy, tất phải sửa đổi lại các thể lệ của hội-đồng.

Việc ở Haute-Silésie

Quân-binh nước Ý đóng ở Haute-Silésie có bắt được mấy khẩu đại bác một tiểm-viện-đạn lớn ba khẩu mai-hoa và mấy hòm đạn-dược chôn ở dưới đất.

Việc nước Đức

Các báo-chương nói rằng M. Rathenau được cử vào chức tổng-trưởng phái-bộ nước Đức đến dự ngày cuộc hội nghị Gênes. Trong phái-bộ ấy sẽ có cả hai viên hội-trưởng các hội liên hiệp của nước Đức.

Việc nước Hoa-kỳ

Báo *Chicago Tribune* nói rằng tiền hội-đồng tại Nguyên-lão nghị-viện coi về việc ngoại-vụ đã đồng-thanh ưng-chuẩn bản tờ-trình nói về việc nên ưng-chuẩn bản giao-ước về cái vấn-đề Viễn-đông, và cái ngạch thuế thương-chánh của Trung hoa.

Hội-đồng các quan Thượng-thư Đại-pháp

Sáng hôm thứ ba các quan Thượng-thư đã hội nghị tại dinh quan Giám-quốc. Quan Giám-quốc Millerand chủ tọa. Quan Poincaré đã trình bày về cuộc hội-nghị Boulogne.

Hội đồng cho phép quan hải thuyền bộ thượng-thư M. Raiberti đệ trình một bản luật định trừ một số tiền là 200 000 quan. để dụng một kỳ-niệm đài ghi công trạng các thủy-binh và các thủy-thủ nghĩa quyên trong buổi chiến-tranh mới rồi. Kỷ-niệm đài ấy sẽ đặt ở gần Brest, dẫn địa hạt quận Finistère.

Quan Nội vụ bộ thượng-thư M. Maunoury đã được phép đệ-trình một bản luật cho phép chánh-phủ ban một số Bắc-đẩu bội-tinh trong khi quan Giám-quốc đi du lịch tại Algérie. Hội đồng các quan thượng-thư đã định quyết rằng việc nhà thực-nghiệp ngân-hàng cứ giao cho việc tư-pháp điều-tra. Hội-đồng xin hội đồng ngoại-vụ của Thủ dân nghị viện không ưng chuẩn việc cử hội-đồng riêng của nghị viện để điều tra về việc ấy.

Cái vấn đề bồi thường

Chánh-phủ nước Đức đã bá cáo cho hội-đồng Bồi thường rằng ngày 27 Février chánh-phủ ấy đã nộp tại nhà ngân-hàng quốc gia 31 triệu marks or, theo như lời hội đồng Bồi thường đã định quyết ngày 13 Janvier. Đức nộp 31 triệu marks or lần này là lần thứ năm. Báo *Le Temps* có nói : số tiền bọc cùng là sản vật của nước nộp đến ngày 1er Mai 1921 tính giá cả thấy được 7 triệu rưỡi marks or. Tiền bạc và sản vật của Đức nộp từ ngày ấy đến bây giờ cộng được 2 nghìn triệu marks or. Nhưng trong số tổng-cộng ấy, phải trừ số tiền của Đồng-minh ưng-lọm cho nước Đức, theo như bản giao-ước Spa, cùng là giá tiền các vật-liệu, và các thực-phẩm của Đức được phép tính vào số tiền Đức nộp trước ngày 1er Mai 1921 Nếu trừ những khoản ấy đi, thì tiền bạc và sản-vật của Đức nộp bấy nay tính cả thảy được là 6 nghìn rưỡi triệu marks or. Trong số tiền ấy phần nhiều là tính vào khoản phí tổn của trú binh của nước Đức hết.

Các quan thượng-thư tài-chính Đồng-minh

Các quan thượng-thư tài-chính Đồng-minh sẽ hội nghị ở Paris ngày 8 hay ngày 10 Mars để bàn về các công việc ở Đông-âu.

Cuộc hội nghị Gênes

Nước Bỉ sẽ cử M. Theunis và M. Jaspar đến dự nghị cuộc hội-đồng Gênes

Quốc-trái Đại-Pháp — 3 /. 57,60 — 5/ 78,25. — 5 /· 1920, 92,75. — 6 ·/ 1920 24.

Có tiền mà giữ một chỗ không tìm cách để làm cho sinh sôi nảy nở ra ấy là có tội với nước nhà đó, vì trong nước hiện đương cần dến lắm để làm sự ra xe-lửa, xe-lửa mà làm trong thời suốt dân gian đều được giàu có thịnh vượng

THẾ GIỚI TÂN VĂN

Một xứ tiêu chê nhiều nhất bên Âu-châu

Các nước bên Âu-châu chỉ có người Anh-cát-lợi và người Nga-la-tư là nam nống chê hơn cả. Các nước trên đại lục như nước Pháp, nước Đức, nước Ý v. v. cũng có uống chè, nhưng không lấy gì làm hâm lắm, họ coi chè cũng như ta coi cà phê, thuỳ-an-thoảng uống chơi mà thôi. Nước Nga mấy năm nay loạn-lạc, nên dùng chè có kém trước nhiều ; còn người Anh thì coi chè quả là một thứ ẩm liệu trọng-yếu. Ở nước ta chẳng bằn thì phát cơm phát cháo, ở nước Anh chẳng bằn thì phát bánh phát chè, cho nên ở nước Anh mà giá chè cao lên cũng không khác gì ở nước ta mà giá gạo đắt. Hồi trước chè Tàu tiêu-thụ ở nước Anh nhiều lắm ; sau người Anh biết là một mối lợi lớn, sự phải dùng mãi chẻ Tàu như thế, thì tài hóa trong nước không khỏi lậu chi ra ngoài ; lúc chiếm-lĩnh được Ấn-độ rồi, xét được ở xứ Tích-lan là ở-nghị giống chè cũng tốt, bèn mở đất giống chè thật nhiều để phân cái lợi chè Tàu ; tuy vậy chè Tích-lan cũng vẫn chưa đủ bán ở thị-trường Á-châu, mỗi năm chè Tàu xuất khẩu tất sang Âu-châu cũng còn chiếm đến một số lớn. Nước ta những đất sơn phận cũng thích nghi về sự giồng chè cả ; các nhà thực-nghiệp lại chẳng nên để bụng chấn-hưng cái kỹ nghiệp trong nước dư ?

Cuộc Quốc-trái này chỉ cần đến 12 vạn người mua mà thôi, nghĩa là trong một cái Đông-Pháp một nghìn người mới được có 6 người mua. Như thế thì chắc là không đủ vé mà bán cho khắp mọi người ; ai muốn được trúng số một vạn, phải nên mua về ngay kẻo chậm.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VĂN UYỂN

Trẩy chùa Hương

Rộng gót trần du kiếp hội hoan.
Trời Nam này nhất động Hương san
Vân minh giếng cũ hàng câu tự.
Ác nghiệt mầm xưa suối giải oan
Bà chép tang thương vàng đá mới.
Gương soi nét cũ gió mành gợi ngàn.
Nam về hai chữ tu bi độ
Ai niệm mà ai độ thế-gian.

X. M. Phan-thiết Hầu.

Tiễn thầy

Nghe tin thầy đến ngày hôm sau.
Tắc dạ bâng khuâng ngàn cõi dâu
Nhớ lúc trong trường nghe dạy đỗ.
Nhớ khi nỗi gót bước thua mau
Ấn đào lạc lạc hồn tinh nặng.
Sáng vải con ghi chút nghĩa sâu.
Xin chắc vào mình ngày rực rỡ.
Giờ xuân quyết mặt rạng Nam châu.

Cù-Sơn Khang.

Gởi cho cô hàng phấm

Thân thanh nguyệt bạch phẳng n ư tờ
Chạnh nhớ lời vàng gởi bạc thơ.
Lá thắm ngày nay là thế ấy
Hoa đào năm ngoái vẫn trơ trơ
Sao người cung quế không soi xét?
Để khách của làm lưỡng đợi chờ
E nữa mà Đồng khi lạt phấn
Phẩm nào nhuộm được đỏ như xưa.

Bích.

Cờ bạc thêm trò dại,
Đề tiền mua quốc-trái,
Lợi mình may có phần,
Ích nước nên nghĩa phải.

Dư luận Nam kỳ

Trường học tư ở Nam-kỳ

Trường học tư ở Nam kỳ càng ngày càng thấy nhiều thêm ra và càng thấy thạnh hơn lên thì đủ biết Pháp-học ở xứ ấy có thế-lực, mà trường công của nhà-nước lập rất còn kém số cần dùng vậy.

Nho-học ở Nam-kỳ nay hầu đã cáo lão hồi-hưu, còn Pháp học thời hầu hết là dân đen, đông một vài trăm rất trong. Người người đều bảo nhau theo đòi Pháp-học đâu đâu cũng thấy khuyến-lệ rất nhiệt-thành. Rồi ta đây là bọn thiếu-niên tân tiến, trong lúc mấy lời của ông già, bà cả nói lại ta hồ-tưởng cái tinh-cảnh buồn bã của Pháp học 4, 5 mươi năm về trước, ta trông rõ cái quang cảnh vui vẻ các trường học bây giờ, ta nghiệm chừng được bước tấn-bộ rất dài của đồng-bào ta, mà ta hi-vọng vô cùng. Thôi, bây giờ đây có cần gì mà phải đóng dài kể lể thời các ông mới biết được sự học Pháp là một sự khẩn-thiết, muốn văn-minh mà nếu không có học Pháp là không xong. Bây giờ thời không còn cần phải khuyến-lệ cổ-động như xưa, mà trường học nào, trường học nấy đều hết chỗ ngồi, cha mẹ nào, cha mẹ nấy đều đua nhau cho con đi học. Người Nam ta vốn có tánh ham học, thế cho nên trước khi người Pháp chiếm trị xứ ta, ta còn theo học chữ Tàu thì sự học cũng được phồ-thông lắm. Có người Tây đã nói rằng : Trước khi người Pháp qua đây, thì số người đọc nát còn ít hơn bây giờ. Cái đó là lại số nhà trường còn ít lắm, điều đó thật đã biển nhiều lắm rồi.

Nhưng là trường Trung học thời thật không đủ vào đâu : Một xứ như Nam-kỳ, dân gần bốn triệu, mà mỗi năm chỉ được đầu năm, sáu chục người học-trò tốt-nghiệp Trung-đẳng-học thì quả là ít lắm. Thế cho nên số người thượng lưu trong nước chậm tăng lên mà xã hội ta nhân đó cũng chậm tấn-bộ. Những người có tâm với nước, với nhà, ai mà không bần-khoăn lo lắng, mong mỏi nhà nước gấp gấp thiết-lập thêm nhà trường kẻo để uổng mất nhác-thì Chúng tôi trong lớ bẻo này đã nhiều lần được cái bất-hạnh phải chép những lời thảm cầu về sự đó của một ông nghị viên đặc-biệt là ông Trương-v-Bền. Đáng khen hơn hết là ông rất có ý ân cần phàm có dịp thì không hề bỏ qua, mà phóng nhắc lại lời thỉnh-cầu đích đáng để chánh-phủ vui-tất đến. Mới rồi, nhân thay mặt bản phái-viên đến yết-kiến quan Toàn quyền, ông có nói qua về sự tất yếu khoáng trương Sơ đẳng và Trung-đẳng giáo-dục. Quan Toàn-quyền cũng chịu rằng trường học thiếu thốn nhiều, nhưng dầu có bụng tốt muốn lập thêm cho nhiều cũng không phải một hai năm mà kịp được, vì dầu tiền bạc có sẵn sàng, mà thầy giáo thời thật là không đủ, phải bảy tám năm mới đào tạo được.

Tình-cảnh như vậy, người nóng nảy tấn hóa không sao chịu được. Trông quanh mình, các nước đua nhau mở mang sự học, thì-hành lệ cưỡng-bách (instruction obligatoire), hầu hết trong dân dều b ết chữ đoái lại nước mình, dân đốt nát chiếm phần đa số, thật cũng đau lòng. Thế cho nên đối với các trường học tư, ai cũng có cảm tình tốt, ai cũng tán-thành cho.

Trường học tư quả là ủng được cái hi-vọng của chúng ta, quả là có thể giúp sức với nhà nước trong sự giáo-hóa bọn thiếu-niên. May mà sau này bọn thiếu-niên ta ở trong các trường tư ra làm nên được sự-nghiệp này khác, ích cho nước, lợi cho nhà, thì cái công các người sáng lập đối với xã-hội không phải là nhỏ.

Thế nhưng mà ai có biết quan sát một chút, có từng trải việc đời ít nhiều, có biết cái tâm-lý của bọn thiếu-niên, có xét đến việc sinh-hoạt các nơi đô-thị, phiền-ba như Saigon nầy lắm nhiều, có nghe nói cũng là mục kích những thảm-kịch của các người thiếu-niên con nhà giàu có các tỉnh đến học mấy trường học kỳ rực (personnats) đây nên cũng đều kết một câu như vậy :

« Đời bây giờ, chỉ có con nhà nghèo là học hành nên thân, chớ con nhà giàu không mấy người ăn không hoang đàng. »

Phải, ừ thật, những chuyện công-tử rày, công-tử nhác đến Saigon ăn học, ý mình học có tiến, làm xằng, làm bậy, làm hư danh-giá nhà trường, làm mất tiếng tăm cha mẹ, ta bằng ngày được nghe nói luôn luôn. Ấy như vậy đó mà những nhà trường tư muốn làm tích cho đồng-bào, muốn có công với xã-hội, không thể không có những thể lệ rất nghiêm nhặt, bắt buộc, gia giữ học-trò được.

Mới rồi đây tôi được đọc một tập hai chương bày giải các thể lệ bắt buộc học trò của một nhà trường tư có kỷ-lức (pensionat) lấy làm vừa bụng lắm. Tuy có một hai chỗ không giống ý tôi như sự bắt học-trò từ lớp năm trở lên phải nói tiếng Tây, cũng là không có tập thể-thao, mà kỳ dư đều là phải chẳng lắm. Các ông sáng lập trường này thật đã lịch-duyệt các sự mà tôi vừa kể trên kia, nên đã tìm hết cách mà phòng ngừa ; phàm học-trò bước vào trường ấy đều phải tuân theo các thể lệ, thì lo gì công học không nên, mà không hưởng được các sự kết-quả của cuộc giáo-dục.

Mong rằng các trường tư khác đều như thế, hoặc hơn như thế, thời có công với xã-hội lớn lắm. Và cũng mong rằng các nhà tư-bản ta nên lập thêm cho nhiều nhà trường tư để giúp với nhà-nước trong sự khai dân trí.

Công-luận

Cùng trong một đất nước mình,
Bây lâu cách trở nên tình hóa xa.
Đường xe hỏa Vinh — Bông-hà,
Nay mai một thải để mà khởi công.
Là đường kinh tế giao-thông,
Bắc Nam thân ái một lòng ttừ đây.
Nghĩa dân nên giúp đỡ nhau.

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 2 Mars này, giá bạc ở kho Nhà nước định là 5 f. 68.

Tin tàu. — Tàu *Haroi* mang thư sang Hongkong đường Hoi-hao và Kouang-tcheo-wan ở Haiphong ngày mai 3 Mars hồi 8 giờ sáng sẽ khởi-hành.

Thư tín ở Hanoi mang xuống Haiphong tối hôm nay chu đến xế-tà 20 giờ 7 phút.

Quan Thống-chế Joffre. — Quan Thống-chế Joffre đã tới Bắc-kinh ngài có dừng chân tại ở Phúc-kiến để xem chiến trường ở tỉnh ấy.

Quan Toàn-quyền Long ở Dalat. — Bản-quán được tin rằng ngày hôm qua quan Toàn-quyền đi săn bắn ở Dalat ngài có bắn được một con cọp lớn.

Ngày thứ bảy này thì ngài sẽ tới Saigon.

Hội-đồng thành phố. — Hội đồng thành phố đã họp tại tòa Đốc lý tối hôm qua để xét các việc bản bảo để đăng trong một số trước. Các ông hội-viên đến đủ cả, duy chỉ thiếu M. Derner về Pháp nghỉ. Trong số báo ngày mai bản quán sẽ thuật lại việc ấy.

Tiệc tiễn hành. — Ngày mai thứ sáu hồi 4 giờ rưỡi, báo quán Thượng-nghiệp có đặt tiệc *Champagne* tại nhà ông Bùi-huy-Tín tiễn hành các bạn đồng-nghiệp là ông Nguyễn-văn-Vĩnh, ông Phạm-Quỳnh, ông Nguyễn-thượng-Huyền đi dự cuộc đấu-xảo Marseille, và ông Hồng-lô Nguyễn-bá Trác phụng chỉ lại kinh.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai trị đã họp sáng hôm qua tại tòa Thượng-thẩm, có quan cố vấn Prêau chủ tọa và hai quan cai-trị Reydellet và Thézeloup phụ thẩm.

Quan cai trị de Galembert ngồi chức ủy-viên của chính-phủ ; quan cai-trị Zahlée làm thư-ký.

Các việc hội trong phiên này là:

Việc Lê thị Kim-cúc kiện sở hưu-bổng. Tòa đã nhận lời của bên nguyên xin rút đơn ra.

Việc Lapicque và công-ti kiện chánh phủ Đại-Pháp. Tòa đã nhận lời của bên nguyên xin rút đơn ra.

Việc mấy làng ở Phúc-yên xin giảm thuế Tòa cho giảm.

Việc mấy nhà xin giảm thuế dánh không hợp cách trong năm 1920 tại tỉnh Kiến-an, Vĩnh-yên Haiphong, Lạng-sơn, Bắc-ninh, Nam-định, Hưng-yên, Hà-đông, Poê-ning-thương Phổ-lý, Thái-nguyên và Lao-kay. Tòa cho giảm

Việc nhà Biedermann xin giảm thuế môn bài. Tòa cho giảm.

Việc M. Bạch-thái-Bưởi xin giảm thuế môn bài trong năm 1920 tại Vinh năm 1921 tại Tourane. Tòa hoãn đến phiên sau.

Việc M. Piglowski xin giảm thuế môn bài. Tòa không nhận.

Việc Mme Ng-thị-Lan, MM. Ng-bửu-Chí và Ng.-Oánh xin giảm thuế môn bài. Tòa không nhận.

Việc mấy nhà ở Hanoi xin giảm thuế môn bài. Tòa không nhận.

Việc MM. Lưu-thị-Mai, Nguyễn-thị Nam, Ng-xuân-Thành Phạm-thị-Lan và Ng-thị-Liên xin giảm thuế môn bài. Tòa hoãn đến phiên sau.

Việc M. Nông-kinh-Giao xin giảm thuế môn bài. Tòa không nhận.

Thi chức cai trị hạng ba. — Kỳ thứ ba trong khoa thi lên chức cai-trị hạng ba thi đâu bài như sau này :

Responsabilité, attributions et pouvoir du Gouverneur de la Cochinchine et des résidents supérieurs. Leurs rapports avec différents services relevant du Gouvernement général.

Bài này được làm trong 5 giờ.

Những ngạch tương đương. — Trong một số báo trước, bản-quán có nói rằng quan Toàn-quyền đã ký nghị-định đặt ra ba ngạch tương-đương cho người Đông-pháp là ngạch Thầy-thuốc Đông pháp, ngạch Kỹ-sư Đông-pháp và ngạch cán-sự lục-lộ Đông-pháp.

Nay xin lược dịch bản nghị-định ấy như sau này để người đồng bang ta được rõ tấm lòng bảo bọc của quan Toàn-quyền Long đối với các bực thiếu niên có học thức ở xứ ta là thế nào.

Ngạch Thầy-thuốc Đông Pháp. — Ngạch này có 8 hạng là :

Các hạng	Niên bổng
Thầy thuốc ngoại hạng. . .	5 000 $
hạng nhất . . .	4.600
— nhì . . .	4.200
— ba. . . .	3 900
— tư. . . .	3.600
— năm . . .	3 300
— sáu. . . .	3 000
tập sự. . . .	2.400

Ngạch thầy thuốc Đông-Pháp này do quan Toàn-quyền tuyển bổ và thăng thưởng.

Phàm những người muốn bổ vào hạng thầy thuốc Đông-Pháp tập-sự thì phải có bằng Y-khoa tiến-sĩ của nhà-nước (Diplôme de Docteur en médicine d'Etat) cấp cho và phải hợp lệ như sau này :

1° Là người Đông-pháp (Nam-Việt, Cao-mên, Ai-lao) là người Bảo-hộ hay thuộc-địa của Pháp.

Song những con trai, mẹ là người Á đông mà bố là người Pháp được công nhận là con, hoặc mẹ là người Á-đông mà được một người cha là người Pháp công nhận cho, cũng những người Đông Pháp nhập tịch dân Tây và con cháu những người ấy mà có văn bằng đã kể trên ấy thì cũng được bổ vào ngạch nầy.

2° Hợp tuổi đúng như trong nghị-định ngày 31 Mars 1920.

3° Có đủ sức lực làm được việc.

4° Là người có bệnh kiểm.

Các thầy thuốc Đông-Pháp tập-sự phải tập sự ít ra là trong một năm, hết hạn thì do nghị-định quan Toàn quyền, chiếu theo tờ tư của quan đốc-học trường Y-viện Hanoi và quan giám đốc học sở Y chính Đông-Pháp được bổ làm thầy thuốc hạng sáu hay là phải bãi dịch.

Các viên thầy thuốc tập sự có thể được phép tập-sự thêm một năm nữa là hai năm

Các viên thầy thuốc Đông-Pháp tập-sự thì do quyền quan đốc-học trường Y-viện Hanoi kiểm soát và làm trợ giáo tại trường Y-viện hoặc tòng sự trong các nhà thương

Các viên thầy thuốc thi sai cũ mà có bằng y khoa tiến sĩ của Nhà-nước nếu có đơn xin thì được bổ vào ngạch thầy thuốc Đông-Pháp, theo với hạng mà lương bổng ngang hoặc ở ngay trên hạng lương sẵn mình thêm với số tiền phụ cấp 1200 đồng do nghị định ngày 3 Décembre 1920 đã định.

Còn những điều khác ở nghị-định này đều thuộc về việc thăng thưởng, và kỷ luật của ngạch thầy thuốc Đ ng-Pháp, tưởng không phải nói đến.

Còn hai tờ nghị-định thiết lập ra ngạch kỹ-sư Đông-Pháp và cán sự Lục-lộ Đông-Pháp thì trong số báo ngày mai, bản quán sẽ đăng nốt.

Sự giàu sang có khi ở đâu đem lại như trong giấc hoàng-lương. Nhưng muốn mong được giàu sang như thế, trong tay phải có vé quốc-trái, mỗi vé 50 đồng mà rút số trúng may mai được ngay một vạn bạc hẳn-hoi.

Cái bi-kịch ở bàng Vĩ. — Việc một đứa gian-phu và một đứa dâm phụ đem nhau đến nhà cảm bàng Với bị người chồng bắt được, chém đứa gian phu đứt 3 ngón tay, ngay lúc ấy đã đưa vào nhà thương bảo-hộ bóc thuốc, bản-báo đã đăng rõ đầu đuôi việc ấy trong mấy kỳ nay, nay mới được tin đứa gian-phu ấy đã chết tại nhà thương bởi ban sáng

N.ạch Học-chính — M. Lê-văn-Thuận có bằng tiểu học Tây giáo học phụ hiện lương mỗi tháng 30 đồng ở Thạch thất tỉnh Sơn-tây được bổ giáo học tập sự.

Các viên giáo sư tập sự có tên sau này được thăng giáo học hạng tám.

MM Hoàng-đạo-Thúy. Trần huy-Cô, Phạm văn Canh, Trần-văn Sự Đặng-ngọc Mo Nguyễn-văn-Du, Ngô-nguyên-Thục.

Các viên nam nữ tập giáo tập sự có tên sau này được bổ trợ giáo thực thụ hạng tám.

MM Nguyễn-văn Thiệp. Đào-văn Thanh, Đỗ-lệnh-Chi, Trần-đ-Hương, Trương-văn-Lịch. Nguyễn văn Dang, Hoàng văn-Quế, Hoàng-văn-Tư, Phạm-văn-Dao, Nguyễn-hữu-Khánh tức Ng.-hữu Qúy, Mme Nguyễn thi-Khang, Melle Ng. thị-Nhất.

Các viên trợ giáo phụ biện có tên sau này được bổ trợ giáo tập sự : MM. Vũ-văn-Tuyên, Đinh công-Việt, Ng.-văn Sao, Vũ-ngọc-Sang, Nguyễn-văn-Vũ.

Ngạch thừa phái. M. Lê quang-Huy thừa phái hạng năm ở phủ Yên-thế (Bắc-giang) được nghỉ một tháng có việc riêng và không lương.

Đường máy nhẹ bước — Ông Nguyễn bá-Trác là chủ-bút phần chữ Hán tạp chí *Nam-phong*, nay mông ơn được về cùng chức ở Huế, đến ngày 4 Mars này thì ông khởi trình về Kinh. Ông có làm bài bài thơ chữ Hán dịch thành hai bài bát cú để lưu biệt những anh em quen biết ở Hà-thành. Hai bài bá' nói ấy lại ra như sau này :

I

Duyên đâu gặp gỡ làm chi tá ?
Mừng cho thân mà lại lỗ cho thân !
Con bài-ấu bay lượn bấy nhiêu lần,
Trải phong vũ lại lời gần thế-nhân ;
Lòng trung thuận những mong bề đạo đất ;
Nhời ái ưu may thấu đến tai trời.
Trận mưa dào cảnh khô mộc lại thêm tươi.
Lượng xuân rộng cho cỏ nội hoa hèn lên thượng-uyển.

Ân nặng đời đáo tình riêng ngao ngán.
Tâm sự nay xin ngỏ cùng ai.
Còn non còn nước còn dài.

II

Năm năm văn mặc
Chợt phen nay xa cách đất Đông-đô.
Ngọn Nam-huân sớm đón chiều đưa ;
Cười ai đó, mến ai chăng đó !
Mến nhớn yên hoa thu Bắc-hộ,
Trí làm minh-ngụ ẩn kỳ Tây-hồ ;
Duyên bèo mây tan bợp khách làng thơ.
Lòng ưu ái ai ai cũng một dạ.
Nhị-thầy, Hương-giang, bắc nam đôi nẻo,
Những nước ao khơi tạc cho liền.
Thăng ngày nhắm cả đưa tin

* *

Bản quán xin có lời chúc ông thượng lộ bình yên.

BÁN một cái xe auto hiệu « *MOBLETTE* » 14 H.P., hai chỗ ngồi. Xe còn mới nguyên, máy thật tốt, lốp mới. Xức xe chạy nỗi 80 km. một giờ.

Ai muốn mua xin viết thơ cho : M. Méhouas, Receveur des Douanes à Sentay. HM

Trường Trương-minh-ký ann. — Hôm rọ đã đăng báo rằng đến 1er Mars sẽ mở lớ êm ba lớp học tối : một lớp dạy tiếng Anglais, một lớp dạy để đi thi thư ký (préparation au concours des secrétaires de diverses administrations). Nhưng nay nhà học chưa sửa soạn xong, nên đến 15 Mars nay thì ba lớp ấy mới bắt đầu học.

Ai đã có đơn xin học thì hãy chờ sẽ có giấy gọi, còn ai muốn học mà chưa có thì viết giấy đến M. Hoan, N° 22 — 24 Boulevard Amiral Courbet, Haroi.

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

N° 34

TRÀ-HOA-NỮ

La Dame aux Camélias

Trước-giả : ALEXANDRE DUMAS FILS

Dịch-giả : Nguyễn-Hải

Tôi gặp cậu ca bằng văn suôi ấy lại, rồi tôi trao cho *Dô diệp* mang đưa tận tay *Cúc-nương*. Nàng nói với nó rằng sẽ trả lời sau. Tôi chỉ ra khỏi nhà giản bữa tối, rồi tôi lại về ngay mà đến 11 giờ vẫn chưa thấy trả lời. Tôi nghĩ không nên chịu đau đớn lâu ngày, tôi mới nhất định đến hôm sau lên đường. Vì tôi quyết định thế mà tôi lại chần chừ đi rầm cũng không ngủ được, nên tôi mới thức để đóng hòm siêng.

HỒI THỨ XV

Tôi với thằng *Dô-diệp* sắm sửa hành-trang để thượng lộ ngày hôm sau, thấy trò lục đục được gần một giờ thì nghe tiếng chuông gọi ngoài cửa thì *Dô, Dô-diệp* hỏi tôi :

— Có mở không ?

Tôi không biết người nào mà đến bấy giờ còn gọi cửa nhà tôi, vì tôi không dám ngờ được là *Cúc-nương* nữa. Tôi mới bảo thằng *Dô-diệp* rằng :

— Mi cứ mở xem.

Dô diệp ra mở cửa rồi vào thưa rằng :

— Thưa thầy, có hai bà nào .

— Hai em đây, anh *Ái-minh* ạ.

Tôi nhận ngay ra tiếng mụ *Buy-đăng*. Tôi mới chạy ra khỏi phòng ngủ. Mụ *Buy-đăng* đứng nhìn mấy thứ đồ lạ trong phòng khách của tôi ; *Cúc-nương* thì ngồi trên cái ghế dài mà suy nghĩ. Khi tôi vào trong phòng khách, tôi liền lại chỗ nàng ngồi, tôi quì xuống, cầm lấy hai tay nàng, rồi tôi rất cảm-động mà nói với nàng rằng :

— Tôi xin lỗi.

Nàng hôn tôi vào trán mà rằng :

— Em tha lỗi cho anh lần này là ba.

— Anh đã định đến mai thì lên đường.

— Em đến đây cũng không có lẽ gì làm cho anh đổi ý ! Em không định đến đây mà gặt anh ở lại *Ba-lê*. Em đến là vì trong ngày hôm nay em không có thì giờ mà trả lời anh, mà em không muốn để anh nghĩ rằng em giận anh. Ấy chị *Buy đăng* cũng không muốn cho em đến, chị ấy nói rằng có lẽ em đến thì làm bận cho anh

— Em mà làm bận cho anh ư, *Cúc-nương* ? Làm bận là thế nào ?

Buy-đăng đáp :

— Mẹ ơi, anh có thể có được một người đàn-bà trong nhà anh ; người ấy mà thấy hai người nữa đến thì hẳn lấy làm buồn cười lắm nhỉ !

Trong lúc mụ *Buy-đăng* nói vậy thì *Cúc-nương* có ý nhìn tôi. Tôi nói :

— Chị *Buy-đăng* ơi, chị nói má không biết nghĩ đó.

Buy-đăng rằng :

— Tại rằng em thấy nhà anh đẹp lắm. Có thể vào xem phòng ngủ được không anh ?

— Được.

Mụ *Buy-đăng* bèn vào phòng ngủ, không đình để xem, mà thật là để chữa cái nói bậy vừa rồi, và để cho *Cúc-nương* với tôi được ngồi một mình. Tôi mới bỏ càng rằng :

— Sao em lại dắt *Buy-đăng* theo làm gì thế ?

— Vì chị ấy cũng đi xem hát với em về, và lúc ở đây rồi, em muốn có người đưa về nhà.

— Thế không có anh đây sao ?

— Phải, nhưng em không muốn làm bận cho anh là một, hai nữa là em chắc về đến cửa, anh lại đổi vào nhà em, mà hôm nay thì em không muốn để anh phải về nhà mà có quyền trách được em.

— Vậy chớ sao em lại không thể tiếp được anh ?

— Vì em có người trông nom riết lắm, một cái tơ cái tóc cũng có thể làm thiệt hại cho em không biết bao nhiêu.

— Có thật vì một lẽ ấy thôi chăng ?

— Nếu có lẽ gì khác thì em sẽ nói với anh sau. Anh với em bây giờ không còn có điều gì phải giấu nhau nữa.

— Nào *Cúc-nương* ơi, anh không muốn nói xa gần làm gì cho thêm chuyện. Anh xin hỏi một lời, em có yêu anh được chút nào chăng ?

— Yên lắm.

— Vậy thì sao em lại đối anh ?

— Anh ơi, nếu em là một bà công-tước phu-nhân nào đó, nếu em có hai mươi vạn lạng lợi-tức, mà là tinh-nhân của anh, thì em có nhân-tình khác nữa, anh mới được cái quyền hỏi em làm sao em lại đối anh. Nhưng em đây là *Cúc-nương*, nợ bốn vạn quan, của cải không có lấy đồng xu nhỏ, mà tiêu mỗi năm mười vạn quan thì cần hỏi chi anh thành ra lơ lửng, trả lời vớ-vẩn lắm.

Tôi gục đầu vào lòng nàng mà rằng :

— Em nói phải thật, nhưng anh yêu em như một kẻ điên rồ.

— Anh ơi, nếu vậy thì anh phải yêu em kém đi một chút, mà hiền bụng em hơn chút nữa — Bức thư của anh đã làm cho em đau khổ không biết dường nào. Nếu em được rảnh rang, không nợ nần gì, thì trước hết em đã không tiếp bá-tước hôm kia, hay là em có tiếp bá-tước nữa, thì em đã đến xin lỗi anh, như anh vừa xin em đó mà từ nay về sau em chỉ biết có một mình anh. Có một lẽ em đã tưởng em có thể làm cho em được cái sung sướng lỹ trong sáu tháng ; anh lại không thuận, anh lại muốn biết em dùng những cách gì. Trời ơi, những cách lỹ nào có phải là khó đoán ! Em phải dùng đến những cách lỹ thì thật là em cũng liều thân, chắc anh không ngờ đến đến thế. Em có thể nói được với anh rằng : Em cứu đến bai vạn quan ; anh yên mê em, chắc anh có cách kiếm ra, mà rồi về sau anh trách móc được em. Em muốn không phải nợ nần gì anh, anh lại không biết cho em cái cách nhà lỹ, vì đó thật là một cách nhã Chúng em đây, khi chúng em còn dực : chút lòng, thì chúng em cho những tiếng nói, những sự-vật một nghĩa vừa cao vừa rộng, đến bà khác không thể biết được. Vậy em lại xin nhắc lại với anh rằng *Cúc-nương* này tìm ra cách trả được nợ mà không phải xin tiền anh, thì đó là một cách tao nhã anh nên lặng yên mà hưởng lỹ. Nếu ngày nay anh mới biết em, thì anh nên lỹ những điều em nói với anh làm sung sướng, mà đừng hỏi em hôm kia làm những sự gì. Thường khi chúng em phải đem thân chịu thiệt để mua lấy chút khoan khoái trong tâm hồn, vậy mà đến sau lại mất cái khoan-khoái ấy, thì chúng em lại phải chịu đau đớn bội phần.

Tôi lẳng-lặng mà ngẫm nàng nói, tôi rất cảm phục mà nhìn nàng. Tôi lại nghĩ đến con người qui hóa ấy, xưa kia tôi chỉ dám so-sức được hòn chân, nay lại đem tâm-tình chia sẻ với tôi, lại cho tôi dự một phần trong cuộc đời mình, vậy mà tôi còn chưa được vừa lòng. Tôi mới tự hỏi tôi xem điều nhà -đục có gì hơn nào chăng, vì cớ như tôi, điều sở ước của tôi thật được mau thỏa mãn, vậy mà tôi đã cho nó điều khác ngay rồi. *Cúc-nương* lại nói :

— Thật thế, chúng em đây, sống chết vì buồn ở suy rồi may, chúng em có những cái cớ-so quái lạ, những mối tình chưa ai nghĩ đến bao giờ. Chúng em thường nay vì điều này, mai vì điều khác mà đem thân tự-hiến có kẻ phá hết cơ-nghiệp mà chẳng được lưởng lỹ gì, có kẻ chỉ mất bỏ hoa mà chúng em cho được thỏa. Lòng chúng em nông nổi ; lỹ chúng em chỉ có thể ví như, chỉ biết lấy cân lỹ mà chẳn... Mình ơi ! tôi đem thân tôi hiến cho mình chóng hơn cho những người tôi biết trước mình, tôi xin thề với mình như thế.

(*Còn nữa*).

PRIOR

Rượu sâm-banh tột hạng

Nó là Vua các thứ rượu có bọt, mà lại là một thứ rượu có bọt của Vua dùng.

Société Française des Vins Mousseux Naturels Ông G. BERCK, làm Đại-lý ở Hanoi.

Phàm các nhà có bán đồ ăn uống là có Tinh bán thứ rượu này.

ĐỨC-LONG

Số 4 90, phố Mã-mây Hanoi (Tonkin)

Hiệu tốt có bán đủ các thứ bao, bao gai, bao cói, dây gai tây dây day to cỡ các thứ dầu to, các thứ dầu nhỏ, các thứ khô dầu để ướt sắc vật đã bán cây, sơn ruộng, cũng có đủ các đồ sắt làm xe và cuốc, xẻng, bừa, rìu có các thứ sơn-lây, các thứ dầu, dầu sơn.

Xin quí khách chiếu cố cho, hiệu tôi xin, tỉnh giá phải chăng không dám để tiếng.

ĐỨC-LONG-HIỆU

2058 chủ-hiệu.

HỠI KẺ PHẢI ĐAU

Hãy hỏi nếu người Nam Việt phải đau ngực, phải hộ hạnh, phải đau khi quản mà đã chữa khỏi không? phải dứng, hoặc là đã khỏng nhẽm chữ nào cả này hỏi những người phải đau khi quản đã kinh niên, hoặc phải đau bị bệnh; nay hỏi các người phải những lao, nay tôi khuyên các người nên chữa ngay đi.

Bệnh đau phổi, trước kia tôi đã bảo là một bệnh phổ gồm, vì bệnh ấy là một bệnh truyền tế nhược tốn. Nghĩa là ai có bệnh ấy thì truyền cho con cái, truyền cho cả một đời người sau này không những được bao nhiêu và phần nhiều không sinh đẻ được. Lại tôi nói đây quan trọng thế nào các người có hiểu không? Nếu có bệnh mà không chữa đi, thì trong 50 năm, hoặc 100 năm nữa giống Nam Việt tiêu diệt mất, vì người có bệnh lao thì sinh ra những con cái phần nhiều không sống được. Người có bệnh lao mà có thể sinh con đẻ cái được, thì nội tinh con cái yếu đi, gầy mòn thôi.

Hỡi người Nam Việt, nên các người không muốn giống Nam Việt bao mòn đi, nên các người không muốn giống Nam-Việt tiêu diệt đi, thì chữa bệnh đi mới được.

Vậy tôi viết thư cho hiệu Bác-sĩ MONTÈS số 51 Rue Paul Bert mà hỏi mua một lọ BRONCHOSERUM giá là 9 hào. Sáng và chiều trước khi ăn cơm, thì uống một thìa xúp, uống một lọ, thì ta sẽ khỏe mạnh và bớt đau.

BRONCHOSERUM

Một lọ. . . . 0$90

Rượu Tonique Tonkinois vừa bổ, vừa ngon

Giá một chai là . . . . 2$25

DẦU GAN CÁ THU

Một lít. 12f.00

Độ từ 1$90 đến 2$00 (tùy theo giờ bạc khe Nhà-nước lên xuống)

Thuốc chữa bệnh hen rất thần hiệu (SIROP N)

một chai. . . . 1$60

Thuốc viên bổ huyết « Pilules Pinck »

Một lọ. 4f.45

Độ 0$70 đến 0$80

Sáu lọ. . . . . 24 f. 50

Độ 3$90 đến 4$00

Thuốc nước bổ huyết « LE PEPTO KOLA ROBIN »

Một lọ . . . . . 11 f. 50

Độ 1$70 đến 1$80

LE SIROP D'HÉMOGLOBINE BYLA

Thuốc máu-bổ bổ huyết

Một lọ . . . . . 11 f. 40

Độ 1$80 đến 1$90

CACHETS ANTIGRIPPES

Trị bệnh sốt dịch: như bệnh grippe bệnh cảm, về mùa hay thường hay hại người hết là bệnh grippe, nhiều người phải chết trong vài ngày thì chết.

Ai có người phải bệnh ấy nên đến bán-hiệu mua 3 viên thuốc antigrippes. Thuốc này rất thần hiệu đã cứu vô số người ai cũng biết tiếng.

Giá bán mỗi viên một hào

Cách dùng: cách 3 giờ đồng-hồ nếu một viên rồi uống nước rồi nằm đắp chăn cho ra mồ hôi. Hễ càng ra được nhiều mồ hôi càng mau khỏi, nếu muốn cho chóng ra mồ hôi thì uống rồi nhiều nước nóng và ở người-cho nằng đun thì chỉ trong 24 giờ là khỏi.

Bào chế MONTÈS, 54, phố Paul-Bert, Hanoi

Danh dự bội tinh. — M. Trần-văn-Thoan, N° mle 171 ở đạo công binh Bắc-kỳ được thưởng danh dự bội tinh bạc hạng nhì. vì đã có can đảm bắt liều lặn xuống một cái xe sắt để cứu một người tỉnh Thái.

Cờ-lốp-ợ quốc-trái. — Những người ở tỉnh Ninh bình có tên sau này được đặc cách thưởng hàm, vì đã có công cổ-động cho cuộc quốc trái Đông-Pháp năm 1922.

Thưởng tặng cửu phẩm văn giai: MM. Vũ-hữu-Nhuận, Lê-việt-Vân, Trần quang-Ao.

Tặng cửu phẩm bá hộ MM. Lê đức-Hồng quản lãng Ba gia huyện Gia-khánh. Trần-quang Thương, quản lãng Dương-hải, huyện Vụ-bản tỉnh Nam-định nay tại Ninh-bình.

Về tàu ra Bắc. — Cô Trần-thị Mai là con gái một viên thư-ký thượng bạng ngạch tòa Sứ Bắc-kỳ được một về tàu đi từ Saigon ra Hải phòng.

Quyền sung suất đội. — Người cai tinh cơ là Lương-hiền-Duyên, ở làng Giang-thanh, tổng Trang-quế, châu Ôn, tỉnh Lạng-sơn được quyền sung suất đội linh cơ tại Lạng-sơn.

Võ hàm. — Các viên quản đội có tên sau này được thưởng võ hàm kể từ ngày hết hạn tang ngạch linh:

Cấm binh chánh đội: M. Hoàng-v-Đinh.

Tinh binh chánh đội trưởng xuất đội: MM. Lê-v-Thường, Hoàng-văn-Chiêu Chiêng-si Va, Đinh-văn-Lân Nguyễn-văn-Giáp.

Chánh đội trưởng xuất đội: MM. Nguyễn-đình-Tỉ, Nguyễn-bá-Hanh, Nguyễn-văn-Vóc, Ngu ễn Doanh

Chánh bát p hẩm đội trưởng: MM Bắc-văn-Thuật, Nguyễn đắc-Tế.

Thưởng hàm — Các lý-trưởng tỉnh Hưng-yên có tên sau này được thưởng tặng cửu phẩm bá hộ.

MM. Phạm-văn-Dương Trần-như Chương, Trần-văn Nhuế

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Trộm. — Đã lâu nay không nghe thấy trộm, bây giờ mới lại có thì chẳng phải cái kết-quả bởi xuân nhật do đa là gì?

Đêm 26 rạng ngày 27 vừa rồi, nhà người thợ Ng đức-Tuyên ở phố Sadi-Carnot bị trộm vào vác mất một cái giương quần áo đáng giá chục bạc và nhà ông V ở ngõ Ba-Minh, tối 25 trước cũng có quân gian-phi cậy cửa.

Xe đụng nhau. — Mười giờ sáng hôm thứ hai, ở con đường Bonnal có một cái xe của ông Pélissier đụng phải cái xe hàng chè công ty Miện thì cái xe hàng hư hại ít nhiều, nhưng không can gì đến người cả, còn tối tại bến nào chưa rõ

Câu chuyện tối thứ bảy. — Tối thứ bảy vừa rồi, *Nhà quê tôi* bừng chí mới khẩn áo chỉnh chện lên tỉnh chơi, định trước khi xong cuộc đi chơi phiếm thì làm một *châu phố-tái* rồi mới về. Chẳng ngờ khi vào hiệu cao-lâu kia lại gặp mấy ông bạn thân là những tay ăn chơi xoàng ở đất Hà-nội, sồng xích vợ, cũng vào yêm tâm mỗi vị một bát mì thập-cẩm. Chúng tôi chào hỏi ôn tồn rồi, đồng bàn ngồi đánh chén cho mỗi tới 12 giờ đêm mới xuống lầu. Lúc xuống lầu chúng tôi tranh nhau trả tiền thanh-thỏa thì mấy ông bạn mới *Nhà quê tôi* đi hát. *Nhà quê tôi* thực thà lại nghĩ đi xem hát tuồng hát chèo kia đấy, chứ có ngờ đâu là đi hát có-đầu! Sự quả tự khi lọt lòng mẹ ra đến giờ, nào *Nhà quê tôi* có được cái hạnh-phúc mắt nom tai nghe thấy những con người kỳ-quái đẹp như tiên, mà lại ăn nói dịu dàng như thế bao giờ, cho nên khi vào đến cửa những nhà mành mành cánh sáo kia, *Nhà quê tôi* chẳng còn hồn vía nào cả. *Nhà quê tôi* vẫn lấy cái ông đã vẻ chẳng có ở nhà vợ mong, thì các ông bạn không nghe., nhất định giữ lại, rồi vào bết nhà nọ đến nhà kia mà nhà nào cũng có một vài cụ nằm ba ông đang ngồi gật gù, chung quanh lại có những nàng tiên đẹp gớm-ghê bà vai kề đùi, gắp đồ ăn nhét vào mồm hay cầm thìa rượu đổ vào miệng. Lúc đó *Nhà quê tôi* tưởng lầm các cụ các ông có bệnh tê liệt gì nhẳng, nên mới phải phiền đến những tay tiên cho ăn cho uống làm vậy. Đang khi bàng hoàng ngỡ ngợi, thì chợt một ông bạn tôi nói: « Thiên hạ ăn chơi hàng lọ ghê thật! bao nhiêu nhà ở đất Đinh này đều có hát cả, thì ta xuống Cảnh-gà vậy.»

Đoạn chúng tôi lại lên xe bảo kéo xuống Cảnh gà. Ở Cảnh-gà lại khác hẳn cái quang-cảnh ở phố Đinh, xe vừa đến đầu Chợ-con đã nghe thấy chỗ nấy tom-chát, chỗ kia tổng-các như ếch kêu inh-ỏi. Chúng tôi đi bộ rồi vào đến con một chục nhà mà nhà nào cũng ỉm-ỉp những quan thông cùng quan phán đang rung đùi đập trống. Một ông bạn chúng tôi lại nói: « Xuân-nhật có khác, họ ăn chơi kéo hoài... »

Nhà quê tôi những xiết kể, thấy các ông bạn bảo xe kéo xuống lối Huyện-rào thì ngỡ là các ông ấy quá tử-tế đưa về đến tận nhà, chứ có ngờ đâu khi tới quán Bà-mau lại còn vào đến năm nhà nữa. Hỏi ra thì ở quán Bà-mau cũng có cô-đầu ở, nhưng quái lạ, sao đây lại không có người hả miệng chờ gắp, hay rung đùi gõ trống như ở Đinh và ở Cảnh-gà! mà lại chỉ thấy những chàng niên thiếu tuấn-tú nằm ngang nằm dọc, gối đầu lên đùi non những ả mày ngài để ngắm một ngọn đèn để giữa là nghiện gì?

Thổ lộ đại phúc cho *Nhà quê tôi* thoát được đi cho tận. *Nhà quê tôi* bèn cáo từ ra về thì các ông bạn vẫn giữ, bảo lại quay xe về lĩnh đi tuần lúc nữa. Về sau đến đập cửa mấy hiệu buôn lớn kia rồi vào trong thấy nhà thì trạc-sếch, nhà thì phác-thảo, nhà thì rút bết, nhà thì ích-xì, sòng nào cũng đông nghịt, đã cả tam đồng nhân đang xâu xẻ nhau to lắ. Các ông bạn *Nhà quê tôi* nếm thử có mấy ngón mà mất luôn mấy đề, tiếc quá! Sau cùng chúng tôi không chơi khẩn đó nữa bèn lên xe ra phố Ga rồi vào nhà kia nằm nghỉ. *Nhà quê tôi* nằm bếch mắt lên nhìn bốn chữ « Nghĩa-triện-xuân-dương » ở bức mành nhà đó rồi lại ngẫm cái quang-cảnh bài bên sập toàn thì những bậc tu mi nam-tử đang nằm bàn tán chuyện cỏ kim lại xen lẫn những tiếng vo ve giống trúc, mà tưởng tượng đến những lầm lần phố Đinh, Cảnh-gà, quán Bà-mau và mấy sòng bạc thì bỗi bỗi tắc dạ, vơ vẩn nghĩ đến những chuyện đau đâu như là vợ lia tổng chả tờ con, hay thầy kia lương bạn, ông nọ quỵt công đứa ở, hay lại quan phận tiền tiêu kẻ vào nhà đó, cụ lớn xử nhẹ ăn đút của đau cũng bởi đó sinh xuất ra chăng? Nếu bảo bởi thế mà ra thì sao thiên hạ còn đại khờ đa mang làm chi nữa! Nương... - Xin rước bác xơi trước!

Nhà quê.

ĐÁP-CÂU

Thưởng hàm. — Ông Mai-văn-Tiên nguyên Đại-lý Yên-thảo là một nhà phú thương rất cần mẫn, đứng đầu và thật thà trong hàng lính ai cũng qui mến, ông thường chịu khó về các miền nhà quê giảng dụ về cách giống cách bón xới cây thuốc lá, nhờ đó mà giống thuốc Bắc-ninh được kể vào nhất nhì hạng đối với các giống thuốc Bắc-kỳ, năm 1920, mùa màng mất cả, chỉ trừ có thuốc lá dân nhà quê cũng nhờ đó mà phần nhiều khỏi khốn đốn.

Nay nhà-nước gia ân thưởng hàm cho ông thật là đích đáng lắm, bà con ai cũng có lòng mừng ông

X. lai cảo

PHÚ-LÝ

Đánh nhau. — Hôm thứ hai, một toán phu ở xã Hoàng-xá đắp đê ở địa-phận làng Kiều-sáo, không hay vì cớ gì mà xảy ra sự đánh nhau tài bại hại người bị thương phải khiêng vào nhà thương Phủ-lý điều-trị, sự đó nghe đâu đã đến tai quan trên, song việc còn đ ng xét xử

Ném đất lên xe lửa — Hôm mới rồi đây, chuyến xe lửa 3 giờ ở Hanoi về Phủ-lý, khi đến ngang xã Lam-kiều, thì toán phu đắp đê ở bãy bốc bùn đất ném lên tàu xe lửa, làm cho hành khách trên tàu náo động. Cái thói ném đá đất lên xe lửa nhiều lần những dân xã ở chung bị đã phải trừng phạt rất nặng. Sao toán phu đắp đê này lại có kỳ ý độc thế, mà cũng làm xằng thế thôi?

Cuốt hụt. — Trưa hôm thứ hai, một người đàn bà đi đò từ chợ Kiệu về tỉnh, khi con thuyền đang lênh đênh ở giữa dòng sông thì chẳng may va phải một cái thoi tải đá làm cho thuyền chành người đàn bà lần tồm xuống sông may có mấy người đàn ông khỏe sức vớt lên được không đến nỗi thiệt hại tính mệnh.

Thầy làm thế nào cho chóng giàu bé, giờ? — Ấy, này mai cô quốc-trái, đem tiền ra mua phiếu, mỗi phiếu có năm chục. May ra vận tây rủi sở trúng hàng ngàn hàng muôn, đã vì nghĩa lại có lợi, sung sướng biết chừng nào!

CHÁNH-PHỦ TOÀN-QUYỀN ĐÔNG-PHÁP

Phát-hành 123.600 trái-phiếu, giá mỗi trái-phiếu là

50 đồng bạc

CÓ RÚT SỐ, TRÚNG ĐƯỢC TIỀN

CHẮC LÀM LẠ TRONG BA MƯƠI NĂM SẼ HOÀN LẠI HẾT

GIÁ TIỀN PHÁT HÀNH MỖI PHIẾU LÀ 50 ĐỒNG

Cả 123.600 trái-phiếu mỗi năm đều được dự bốn kỳ rút số. Mỗi kỳ rút số có những số được lĩnh tiền như sau này:

Kỳ rút số ngày 1er Juin và ngày 1er Décembre	
1 trái-phiếu được hoàn lại bằng	10.000 đồng
1 trái-phiếu được hoàn lại bằng	1.000 đồng
12 trái phiếu được hoàn lại bằng	500 đồng
1.016 trái-phiếu được hoàn lại bằng	100 đồng
Kỳ rút số ngày 1er Mars và ngày 1er Septembre	
4 trái-phiếu được hoàn lại bằng	1.000 đồng
26 trái-phiếu được hoàn lại bằng	500 đồng
1.000 trái-phiếu được hoàn lại bằng	100 đồng

Như vậy mỗi năm cả thảy có 4.120 trái-phiếu được hoàn lại bằng 471.200 đồng bạc mà trong số tiền hoàn lại kèm giá tiền 10 phiếu mà thôi, có 2 lô là 10.000 đồng, 10 lô là 1.000 đồng và 76 lô 500 đồng.

Kỳ rút số thứ nhất định vào ngày 1er Juin 1922

Những trái-phiếu trúng số, thì ngày 15 tháng tới sau ngày rút số được lĩnh-tiền, mà số tiền ấy phải trừ tiền thuế theo như lệ thường còn bao nhiêu thì lĩnh tại các ngân-khố ở Đông-pháp.

Tiền mua trái-phiếu sẽ nhận từ ngày **5 đến ngày 25 Mars 1922** *tại tất cả các ngân-khố Đông pháp, tại các phòng giấy bưu-chính cụ thể, và tại tất cả các chi điểm của nhà Đại-pháp Hối-lý ngân-hàng, không phải mất thêm phí tổn gì cả, mà cũng không có hạn chế số tiền nhận đến bao nhiêu là cùng. Song các sở bưu-chính chỉ được thu số tiền mua phiếu đến bằng hay là kém giá tiền 10 phiếu mà thôi.*

Chánh-phủ Toàn-quyền Đông-pháp được quyền giảm bớt số phiếu đến mua.

Mua 10 trái-phiếu hay là hơn 10 trái nhiều thì phải nộp tiền ngay tức số; còn những số trái-phiếu mua ngoài con số mười phiếu, thì lúc đến mua phiếu phải nộp một phần chừng năm giờ tiền, nghĩa là mỗi một phiếu phải nộp ngay 10 đồng, còn hiếu lại bao nhiêu thì chậm lắm là lúc nhận giấy trái đơn nhất định phải nộp nốt.

Những trái đơn nhất định sẽ giao cho các nhà mua phiếu ngay lúc hết hạn mua phiếu và trước ngày rút số kỳ đầu

VIỆC KINH-ĐÔ

Thăn cọp hại người. — Ở làng Thọ lộc có bác lang kia xưa nay chỉ nhờ mấy tủ thuốc ngoại khoa mà đủ hồ khẩu; nhưng tuồng nghề làm thuốc mà vô sư vô sách của bác thời ở dưới «Hoàng-luyện» cũng đã lắm kẻ thác oan vì thầy. Năm mới nay nhân thấy đi làm thuốc ở trong các Ngôn thấy có được một cái dẫn cọp và vài cái xương ở cạnh khe nước. Mấy khi được trông thấy hai-tới của một vị sơn quân, và lại thấy nhờ phương ngoại khoa vị hổ cốt có trị được lắm bệnh nên lấy làm quí hóa mà đem về nhà ngay, chính cần giữa thầy đưa một cái tran để bộ xương lên rồi hương hoa cúng phụng. Từ đó trong làng xóm nghe thấy có thờ ông thần hổ lắm người lấy làm lạ mà đến xem thời thấy lại phô diễn lắm sự linh ứng mà thường nói rằng: « từ hôm tôi phụng thờ hai cốt của sơn-quân về đây thời ngài đã bảo cho tôi lắm phương linh dị trị bệnh như thần, chẳng những thế mà thôi, ngài lại còn ứng mộng cho tôi đêm nào cũng nằm thấy ngài về ôn tồn giữa sân, thật là bệnh ngạch bắc bạn, kiến nhà lợi trăm » nghiễm nhiên một vị chí tôn vậy

Một hôm có ông phán ở một tòa kia vì bệnh « hoa-liễu » làm cho bộ cầm nang của ông phải rách mà cái bí thơ gia truyền của ông đã phải bọc lộ ra ngoài sợ xấu hổ mà rày đây mai thu cũng đã công phương ma bệnh không truyền giảm, nhẹ tiếng bổ tuần linh hiển nên đã tìm thầy hỏi thuốc đến nơi nhà thầy lang. Thật là cái tài lộc của ngài bạn để lo thay ngày đêm ông phán đã đặt dán một số 20 p. và đưa trước 5 đồng để lo hàng trước — thầy lang dùng phương ngoại khoa gia truyền đem cạo cái xương mồ của sơn quân mà lấy thuốc cái cầu-mang của ông phán. Cách vài hôm bệnh tình giảm thế nào thời chưa rõ, duy chỉ thấy bác thầy lang bỗng nhiên mà mũ đỏ như quả mỏng tơi, đôi con mắt trợn dọc vừa hét vừa gầm, vừa nhảy vừa vọt một hồi lâu rồi lấy cái dao phay tự chém vào cổ vào đầu mình, sau bảy lát rõ máng mãn ra lệnh làng rồi nằm ngã lăn ra một bên bộ tinh nhân sự làm cho vợ con kinh hãi, xóm giềng khiếp sợ nằm một hồi rồi lại ngồi dậy mà la lên rằng: « sao dám đem hài cốt ta mà làm cho dơ uế bỏ vào những chỗ gớm ghê thời ta phạt tội! » Nói xong lại nằm ngửa ra vật vã một hồi, rồi nằm mất thu thu toàn chun vào hồ khẩu, cả nhà hoảng kinh liền chở đến nhà thương cấp cứu. Quan thầy thuốc ra sức điều trị thời mãu cũng bơi chảy mà đã linh dẫn, nhưng hễ còn yếu lắm chưa có thể cử động được. Trong khi thầy lang nằm nhà thương thời người vợ lấy làm sợ ông thầy bỏ đã quá mới thỉnh bàn thờ đem đề bên một cái miếu ở gần đó, tưởng rằng làng xóm cũng có người họ thức sao không biết câu « kính nhi viễn chi » và lại nào đã rõ được cái hiện trạng nguyên do ấy là đã phải chánh gọi là quỉ tử lắn dâu hay là cũng một cớ điên không quảng xiên đó, mà lại tiếp sự cung phụng bộ xương cọp ấy ở trong miếu xóm một cách rất kính cẩn tôn trọng thế tôi trong lúc cầy về việc cải lương hương tục thời sự cũng tế là, một sự nên phải giảm bớt trước hết thầy. Thế mà việc cải lương chưa thấy cái gì kiến hiệu lại gia thêm một điều xằng như thế thật cũng khá quan tâm lắm thay.

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các quí-khách xem báo thấy có đăn; cái-bạch cần bán-hạ tại đâu khi cần mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ ma lắm ra không đổi được, lại viết thư trách bán-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ rầy đã có lòng chiếu-cố đến bán hiệu thì xin nhận rõ:

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès 'có đồng-ấn ba cuường à ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54 Hanoi.

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert Hanoi.

Nhà Bán đồ « TÂM-TÂM » Hà nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bắc-sĩ MAURICE LOUBET

Thường thụ độ ngự đẳng Bắc-đẩu bội-tinh, Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Saïd ai cập Huế

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

KHÁM BỆNH: GIÁ 5 đồng một lần

3018.

NHÀ BÀ MÙI

Số giấy nói 828

Nhà bà mùi cho thuê các thứ xe ngựa, Hiệu giống răng « M. Tạ-duy-Tư » ở phố Francis Garnier, số 13, Hanoi, mới mua lại của M. Aviat ở phố hàng Vôi, các thứ xe ngựa đẹp, bánh caoutchouc cho thuê đi, hay đám cưới thời Sais mặc quần áo chỉnh-đốn theo lệ lối đám cưới. Qui-khách muốn thuê, xin mời đến bản-hiệu nhà Ba Mùi, ở phố hàng Long), số 46, (Route Mandarine).

Có đóng các thứ xe mới và chữa, và bán yên ngựa đồ xe.

Nay cáo-bạch

Quản-lý, M. Tạ-duy-Miên

Tiền ăn uống xa xỉ, quá khẩu thành tàn; tiền cờ bạc chơi bời, hại thân vô ích; sao bằng mang tiền đó mua phiếu quốc trái, công-lợi tư-lợi, hai đường vẹn hai.

CÁC CUỘC ĐI XEM

然 SÁN NHIÊN 燮

Tối thứ năm:

TRƯNG NỮ VƯƠNG

Nhân tiết xuân, bản hội xin đem lòng thanh kính diễn sự tích hai vị nữ-anh-hùng nước nhà để tỏ lòng ghi nhớ.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 1er đến thứ ba 7 Mars 1922

Ba buổi ban ngày thứ năm và chủ nhật chớp từ 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI-SỰ « ÉCLAIR »

Các việc lớn trong thế giới

Tích « NGƯỜI BA MẶT »

Hồi thứ 12

NGÀY RỬA HẬN-OAN XƯA

« SAC DE ROME »

(Thành Roma thất thủ)

Hồi thứ I II và III

Rất hay và rất đẹp

Chủ-nhật sau — sẽ chiếu tích "MATHIAS SANDORF"

Rất gian-nan, rất hay trích ở tiểu-thuyết của Jules Verne

THEATRE MUNICIPAL

Rạp hát Tây lớn

Phường DELAMERCIE hát năm thứ 2

Thứ năm 2 Mars 1922

sẽ diễn hồi HAI GIỜ RƯỠI chiếu riêng cho các học-sinh cùng trẻ con

tích LA POUPEE

Nhạc-kịch có 4 cảnh của M. Audran soạn

Tối hôm 8 giờ rưỡi thì diễn tích

MADAME MOGODIN

Hí-kịch có 3 cảnh của M. Hennequin. Rất hay. Rất buồn cười.

Song rồi bọn hát lại diễn thêm lần

LA GRIFFE

Có MM. Delmercie, Vallé, Deroisy, Salles Mlle Odette xinh-xắn đóng trò

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MỚI SANG, MỚI SANG

Qui khách nên viết giấy về Hiệu **NAM-THỊNH**, số 6, phố Hàng Ngang, Hanoi *mà lấy giá hàng. Bản-hiệu mới nhận được nhiều thứ laine mày complets và par-dessus, satin, cachemire, cùng các thứ hàng lắm khác, không kể xiết. Bản-hiệu xin tỉnh hầu các Ngài một giá đặc biệt.*

MUA BUÔN SẼ CÓ GIÁ RIÊNG 3018

PHÁP VIỆT TỪ-VỰNG

(Dictionnaire Franco-Annamite)

Của V. BARBIER tiên sinh soạn

Thực đủ — Thực tiện

Đóng bìa cứng . . . . 1 $ 10

Đóng bìa giấy mềm. 0 95

Bán tại hàng sách MẠC-ĐÌNH-TỨ *số 136, phố hàng Bông, Hanoi.*

3216

Ai cũng mưu giàu có.
Làm nên tưởng cũng khó
Chỉ có nhân dịp này.
Mua phiếu may được đồ.

Chúng tôi mới lại cửa hàng này mà sắm đồ gỗ nhiều kiểu mẫu mới chữ ra đẹp lắm và hạ hơn cả.

Cửa hàng tôi chuyên môn đóng và chế kiểu mẫu đồ gỗ rất để nơi và bán giá phải chăng, số in ra để catalogue theo như tôi bên quý-quán vẫn gửi sang bên này đã biếu các quý khách ở xa gần muốn đóng đến kiểu xem thì cho người nhà lại lấy hay là gửi thư lại thì tiện đính theo số timbre làm tiền phí tổn gửi đi biếu các quý khách xem.

LƯU-BÁ-VI, Propriétaire
VĨNH-XƯƠNG
65, Rue Pellerin *tức là phố Lò-rô, Hanoi*
Téléphone 219 2031

Lắm kiểu nhiều mùi
GIÁ LẠI HẠ

TIẾN - HÀM
BOTTIER CHAPELIER
7, Rue des Caisses, Hanoi
3186

RƯỢU QUINQUINA CUSSAC

Rất bổ
dùng cho những người ốm yếu.

BÁN TẠI
NHÀ
GUIONNAUD FRERES
ở Hanoi-Haiphong, và tất cả các cửa hàng bán lẻ ở các tỉnh.

2051

HIỆU BÁO-CHẾ VÀ LỤC-HỢP

CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM

Ed. MONTÈS

Quan. Bảo-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 54

HÓA-HỌC CHẤT và các thứ thuốc bảo-chế.

THUỐC ĐAU MẮT
Hiệu BONNET-CARD, ăn các thứ đau mắt.

THUỐC SOLUTION R. của ông HOLBÉ *để chữa a-phiện*
SOLUTION R. HOLBÉ
2 $ 00 một chai.
Theo lệnh mới ra Kinh-đô giảng thuốc này chỉ nên đem quan Bảo-hộ người Pháp thì mới có thể mua được.

Gouttes « MÉTHARSINATE »
1 $ 00 một lọ
Thuốc bổ máu; bán ăn-ngủ, mắt mũi không nên lắm nhé gì; dùng thuốc này hay lắm!

Mấy thứ bản-hiệu hay bán:
Các thứ thuốc nước đựng lọ kín để tiêm vào da như thuốc bổ CACODYLATE DE SOUDE.
Thuốc tiêm gọi là 914, trị bệnh Giang-mai
Thuốc ho-cảo SIROP PECTORAL *dược-cảo, ho-mãi.*
Thuốc LAO *chỉ người lớn dùng được thôi.*

Thuốc lậu hiệu MONTÈS
thuốc nắng = 2 $ 00 lọ 30 viên
thuốc thực = 0 $ 90 một chai
Chữa các chứng lậu; những bí mật hay có dùng thuốc cachou, antiseptiques mà thuốc blennorragiques của Bản-hiệu đều khỏi. Thuốc này đã chữa được rất nhiều người phải bịnh lậu.

Gouttes « VIRGINIE »
1 $ 00 một lọ
Trị những bịnh đàn bà như: Kinh nguyệt không đều, hay bị tai hành kinh đau đớn mình mẩy, như đau hạng, gió con, uống thuốc này đi mau cần lắm mới thấy mình đỡ hơn hơn.

ĐỒ BUỘC THUỐC
ĐỒ DÙNG ĐỂ THÍ-NGHIỆM HÓA-HỌC

ĐỒ MỔ-SẺ
Kính-ảnh, đồ-ảnh, thuốc-ảnh hiệu LUMIÈRE và JOUGLA và giấy ảnh, thuốc *Citrate* và thuốc *Bromure*
Bán cuộn và bán bao kín

Bán rẻ và lấn lẻ

« THUỐC DẺRÉ »
0 $ 90 một chai 1/4 litre
Trị bịnh giang mai tối kì mới nay có. Đang thuốc rất rẻ thì nên dùng thuốc này cho tiết ngọt. Dùng thuốc khác rất cũng tốn, phải uống thuốc này thì mấy cách lần được; Thuốc này rất hay, rất gọt; ai chẳng hay gì đến sự sinh dục, tại sẽ xức cho người có bệnh.
Muốn dùng thuốc này trong một chương thì nên mua một chai lớn thêm. Giá có 2 $ 00 mà thôi

Lắm kiểu nhiều mùi
GIÁ LẠI HẠ

TIẾN - HÀM
BOTTIER CHAPELIER
7, Rue des Caisses, Hanoi
3186

THÁI-HƯNG

21, Phố Hàng Bông, 21
HANOI

Kính trình các quí khách, Bản-hiệu bán đủ các thứ mũ kiểu mới thật nhã (Casques Fantaisie các thứ mũ máy (Chapeaux piqués), mũ feutres đủ các thứ mài và kiểu sếp nữa.

Bản-hiệu có nhiều thợ khéo, làm rất tinh-xảo, kỹ-lưỡng, nhanh-nhẹ. Gá á bán họ hơn các nơi.

Bản-hiệu có bán buôn, bán lẻ đi các tỉnh. Các quí-khách ở xa muốn mua hàng của bản-hiệu xin viết thư tới. Bản-hiệu sẽ gửi hàng đi ngay, theo lối tỉnh hóa giao ngân (Contre Remboursement). Xin các quí khách chiếu cố.

2028 THÁI-HƯNG kính bạch.

HIỆU PHAN-ĐỨC-THÀNH

PHỐ HÀNG NGANG, SỐ 2. — HANOI

CÓ BÁN ĐỦ CÁC THỨ HÀNG VỀ MÙA RÉT:

Các thứ Gấm — Các thứ Đoạn — Các thứ Satin — Các thứ Dạ — Các thứ Vóc — Các thứ Nhiễu — Các thứ Cachemire — Alpaga — Tussor — Faille — The — Xuyên — Lụa — Lượt Là, vân vân...

Đủ các thứ hàng mùa đẹp lối rất đẹp. 2026

HIỆU BÁN KÍNH VỆ-SINH

Bản-hiệu bán đủ các thứ kính vệ-sinh xem sách, cận thị, các thứ kính dưỡng mục đủ các mùi, kính đi ô-tô và tàu bay, nhiều kiểu lạ và đeo trông rất nhã mà giá lại rẻ hơn mọi nơi. Xin mời các ngài chiếu cố đến xem, bản-hiệu đã có riêng một tay chuyên môn thạo về nghề thử kính để hầu tiếp các ngài.

LY-SENG-BAO dit CHEONG-HING
2032 42, Phố hàng Bồ, Hanoi.

CAFÉ. RESTAURANT
HOTEL DES COLONIES
TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN

Chính-quán tại phố hàng Trống, số 36 ngay cửa Nhà-Thờ
Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, ở số 68 cũng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-sạn thừa tiếp các quí-khách Tây-Âu và Đông-Á cũng một cách bình-đẳng, mà lại đề tùy ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, muốn ăn, ở, hoặc uống rượu chỗ biệt-tịch cũng được, về cũng một giá tiền.

Có xe **Ô-TÔ** cho các quí-khách đi ga, hoặc đi các tỉnh

Giây nói số: 280 — hoặc số: 150

Phụ-quán cũng có giây nói trực tiếp với chính-quán 2000

HIỆU ĐÌNH-XUÂN-MAI

ĐÁNH GIẦY THẾP HUILERIE HANOI

GIẤY NÓI 324

CÔNG-TY

Phố Đường Mới, số nhà 8, Hanoi
(Gần nhà thương chữa mắt)

Có bán đủ các thứ dầu Annam, các thứ khô dầu để bón ruộng. Giá phải chăng, dầu thực trong sạch.
Lại có mua cả các thứ hạt dầu. 2044

Huilerie & Savonnerie de l'Extrême Orient

HAIPHONG

Là một nhà máy to nhất ở cõi Viễn-Đông này của người Đại-Pháp lập lên để chế ra các thứ sà-phòng và các thứ dầu

Sà phòng trắng và đen để rửa, *nấu theo lối Marseille, hạng 72 0/0, hạng 60 0/0 và hạng thường.*

Sà-phòng thơm để rửa mặt, *làm theo kiểu thứ thế nào, nặng nhẹ bao nhiêu, đặt tên hay đặt kiểu gì tùy theo ý muốn các bạn hàng, ai muốn đặt thế nào, bản-hiệu cũng xin nhận làm như thế.*

Những thứ bán-hiệu chế ra:

Dầu lau máy	Sà-phòng nước
Dầu thắp đèn	Nhựa thông chín
Dầu lau khí giới	Dầu sáng (térébenthine)
Các thứ dầu khác nữa	Hắc-in

Các thứ vật vãnh:

Thuốc vật quần áo	Sáp đánh sàn gác	Nước tẩy uế
Lơ hồ quần áo	Sáp đánh đồ gỗ	Si gân chai
Các thứ khô dầu	Các chất hóa-học	Các thứ nước-hoa

BẠCH-THÁI-BƯỞI

CÔNG - TY

HÃNG TÀU SÔNG BIỂN

TÀU CHẠY PHIÊN khắp các ngọn sông Bắc-kỳ:
TÀU CHẠY VEN BIỂN Bắc-kỳ và Trung-kỳ:
TÀU CHO THUÊ cả chuyến:
TÀU HẢI THUYỀN và sà-lan:

Bản-ty cũng có bao cả hàng hóa xuất-cảng nhập-cảng

Ai cần điều gì xin hỏi tổng-cục tại Haiphong và các phân-ty tại Nam-định, Hanoi, Tuyên quang, Việt-trì và Sơn-thủy 2044

SOCIÉTÉ DES PHOSPHATES DU TONKIN

135, Avenue Paul Doumer à Haiphong

XƯƠNG-TÂN PROSPHATES) là một thứ bột vun lúa, giống mầu, rất tốt, Vun ruộng bằng XƯƠNG-TÂN thì lúa rất ra được gấp hai, gấp ba.

Hội chúng tôi tỉnh nào cũng có người đứng ĐẠI-BIỂU

Ai muốn hỏi hay gì. xin cứ giấy cho chúng tôi tại Haiphong, 133 Avenue Paul Doumer (Phố Cầu-Đất).

Chúng tôi bán giá như sau này, bằng lấy tại nhà-máy ở Haiphong
23 $ 00 một tấn PH. 19/21. Thứ bột để vun ruộng-chua.
32 . 00 một tấn PH. S Thứ bột này thông dụng cả ruộng-chua, ruộng-mặn 2038

No 16

TÁI-SINH-DUYÊN

(Sự-tích Mạnh-lệ-quân)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *dịch thuật*

Giang-tam-tiều lại nói cho *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* biết về việc *Lưu* công-tử sai *Giang-tiến-hĩ* chết có khó ở quanh phòng mà đốt cho *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* chết đi, để tranh cướp mối lương duyên họ *Mạnh*.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa nghĩ thầm: có lẽ nào vì sự tranh cướp mối lương-duyên mà nỡ phỏng hòa hại ta. Hay là *Lưu-gến-ngọc* bịa ra chuyện này để mua ơn mà cầu thân chăng.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa cúi chào *Lưu-gến-ngọc* mà rằng:

— Thế ra *Lưu* tiểu-thư tới đây mà tôi thất lễ. Xin mời tiểu-thư ngồi, cho tôi được phân-giải một đôi lời.

Giang-tam-tiều nhắc ghế rồi kéo ào *Lưu* tiểu-thư ngồi xuống. *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* cũng ngồi xuống mà thưa rằng:

— Tôi vì việc kết-thân cùng họ *Mạnh* mà thành ra xúc-phạm đến lệnh-huynh, bây giờ có lẽ nào tôi lại dám đính ước cùng tiểu-thư được.

Lưu-gến-ngọc nói:

— Vì có thân-mẫu tôi báo mộng, cho nên tôi không tị-hiềm mà đến đây. Công-tử đã đính ước với *Mạnh* tiểu-thư rồi thì tôi xin đành phận làm thứ-thất.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa nói:

— Tiểu-thư nghĩ lầm! Lệnh-tỉ đang làm Chinh-cung hoàng hậu bây giờ, khi nào quốc trượng chịu gả tiểu-thư cho tôi làm thứ-thất. Vả lệnh-huynh đã muốn hại tôi thì khi nào chịu cho tôi kết thân. Vậy xin tiểu-thư nghĩ đi nghĩ lại cho kỹ kẻo về sau lại thêm hối hận.

Lưu-gến-ngọc thở dài mà than rằng:

— Tôi thật mệnh bạc, thân-mẫu tôi tạ thế từ khi tôi còn nhỏ, nay vì có thân-mẫu tôi báo mộng, cho nên tôi mới không tị hiềm mà tới đây để đính ước kết thân cùng công-tử. Giả sử sau này có xảy ra sự gì bất ngờ nữa thì cũng là bởi tôi mệnh bạc, tôi xin thà-thiết mới đôi.

Nói xong, liền trở ngoan đèa mà qui xuống khấn rằng:

— Tôi là *Lưu-gến-ngọc*, vâng lời thân-mẫu tôi báo mộng cho, xin làm thứ-thất *Hoàng-phủ* công-tử đây, nếu sau này tôi dám phụ lời thì xin có trời tru đất diệt.

Khi *Lưu-gến-ngọc* khấn xong, *Giang-tam-tiều* đỡ dậy, và bảo *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* rằng:

— *Lưu* tiểu-thư đã thề rồi thì xin công-tử sau này chớ có phụ lời. Bây giờ công tử nên cho một vật gì để làm kỷ-niệm.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa nói

— Người ta không phải có cây hà lại vô-tình sao được. Tôi là *Hoàng-phủ thiếu-hoa*, nếu phụ lời thề của *Lưu* tiểu-thư cũng xin có quỉ thần làm chứng.

Hoàng-phủ thiếu-hoa thề xong, lại bảo *Giang-tam-tiều* rằng:

— Bây giờ đang trong khi vội-vàng, biết để cái gì làm kỷ-niệm về sau cho được.

Giang-tam-tiều trông thấy *Hoàng-phủ thiếu-hoa* tay cầm cái quạt, liền lấy cái quạt đưa cho *Lưu-gến ngọc* mà bảo rằng:

— Tiểu-thư giữ lấy cái quạt này để làm kỷ-niệm.

Bấy giờ *Lưu-gến ngọc* đang cầm cái khăn là trắng, *Giang-tam-tiều* lại lấy mà đưa cho *Hoàng-phủ thiếu hoa* và bảo rằng:

— Công-tử cầm lấy cái khăn là này. Hễ nhìn cái khăn ấy, cũng như trông thấy tiểu-thư vậy.

Hoàng-phủ thiếu-hoa cầm lấy cái khăn là giắt vào trong mình bỗng thấy *Giang-tiến-hĩ* chạy đến mà bảo rằng:

— Bây giờ đã quá canh hai, công-tử nên mau mau ra lối cửa sau mà trốn đi.

Hoàng-phủ thiếu-hoa bảo *Giang-tiến-hĩ* rằng:

— Ta trốn đã đành, nhưng việc này thì chẳng ngày mai sẽ đi-lụy đến mẹ con nhà người đó

Mẹ con *Giang-tam-tiều* đều nói:

— Xin công-tử cứ nói cho rằng công-tử đang ngủ tại trong phòng, bỗng có một vị thần-nhân kéo dậy mà bảo: « Lửa cháy đến nơi rồi, ta đến để cứu nhà người đấy ». Công-tử bừng mắt dậy thì vị thần ấy hóa phép đem công-tử ra bỏ ở ngoài cánh đồng. Nếu công-tử nói thực thì mẹ con tôi khó lòng mà giữ toàn được tính-mệnh.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa nói:

— Kế này rất diệu! nhưng nhà-người nên bảo hai gia-tương ta cùng đi một thể.

Giang-tiến-hĩ nói:

— Nên vậy thì lộ mất! Và hai gia-tương uống rượu ở ngoài, không can gì, sáng mai tự khắc chúng sẽ về phủ.

Hoàng-phủ thiếu-hoa cảm ơn và bảo mẹ con *Giang-tiến-hĩ* rằng:

— Hai mẹ con nhà-người có lòng tử-tế cứu cho ta được thoát nạn, sau này ta xin trọng báo.

Mẹ con *Giang-tiến-hĩ* nói:

— Cửa người là cái bổc-phận của chúng tôi, không phải chúng tôi dám mong trọng-báo. Nhưng công tử nên nhớ rằng sau khi về phủ, chớ tiết-lộ việc này ra mà hại đến mẹ con chúng tôi.

Nói xong cùng nhau đưa *Hoàng-phủ thiếu-hoa* ra lối cửa sau để đi trốn. *Hoàng phủ thiếu-hoa* ngảnh lại bảo *Lưu-gến-ngọc* rằng:

Sự nhân-duyên của tôi với nàng là hai người tu-mi cùng nhau, tiểu-thư chớ có nhân chơ làm thực. Giả-sử sau này hai thân nàng muốn gả cho người khác thì nàng cũng chớ nên cản-nẹ

Lưu-gến-ngọc nói:

— Tôi dầu nga-độ cũng hiểu được cái nghĩa « Phụ-nhân tòng nhất », sao công-tử lại nói thế?

Hoàng-phủ thiếu-hoa nói:

— Tiểu-thư nghĩ lầm! Nếu hai thân nàng muốn gả cho người khác thời chắc nàng cũng không dám nói đến sự tự-ước này ra, vậy nàng nên thuận theo lẽ phải.

Lưu-gến-ngọc nói:

— Vạn-nhất có xảy ra việc gì thì tôi đành phận chết mà thôi.

Mẹ con *Giang-tiến-hĩ* lại giục rằng:

— Đêm đã khuya rồi, công-tử nên mau mau ra đi.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa bảo *Giang-tam-tiều* rằng:

— Tiểu-thư còn trẻ nhỏ, chưa biết suy-nghĩ. Sau này nếu *Lưu* quốc-trượng đình ra, hễn-hò cho người khác thì mụ nên khuyên tiểu-thư vâng lời.

Giang-tam-tiều nói:

— Việc ấy để mặc già này, công-tử bất tất phải lo ngại. Chỉ xin công-tử sau này chớ quên cái lòng tử-tế của tiểu-thư.

Hoàng-phủ thiếu-hoa vâng lời, rồi đi ra lối cửa sau. *Giang-tiến-hĩ* đóng chặt cửa vườn lại. *Giang-tam tiều* lại dặn *Giang-tiến-hĩ* phải nên cẩn-thận, chớ để lỡ việc, rồi chạy ra đón *Lưu-gến-ngọc* về *Hiên-bên-các*. Lại mở khóa cửa phòng cho con *Phi-điểu*, rồi quay về phòng mình.

Hoàng-phủ thiếu-hoa ra khỏi cửa vườn, bàng-khuâng không biết lối nào mà đi, vừa đi vừa nghĩ: chẳng bằng *Lưu-khuê-biên* lại có lòng hại ta, hay là vì nàng *Lưu-gến-ngọc* bày chuyện ra để muốn kết cùng với ta đó.

Bấy giờ đã qua canh hai, đêm không bóng trăng, nhưng có ánh sao sáng. *Hoàng-phủ thiếu-hoa* đi được độ một dặm, bỗng nghe tiếng người nói:

— Ai, đi đấy? có phải *Hoàng-phủ* công-tử đó không?

(Còn nữa).

Certifié l'insertion — Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-VĨNH